

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Vår dato: 12.04.2024

Vår ref.: 202406082-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2022/1934

Uttalelse på varsel om oppstart - Frivillig vern av skog - Bermål naturreservat - Lærdal kommune

Vi viser til melding om høring om verneprosess for *Bermål* naturreservat

NVE har sett gjennom meldingen for det foreslåtte verneområdet med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- Det foreslåtte verneområdet grenser på nordsiden nettanlegg driftet av Sygnir AS som er også områdekonsesjonærer. Den foreslåtte forskriften har standard bestemmelser for energi og kraftanlegg. **NVE ber Sygnir AS om å informere om disse tilpasninger er tilstrekkelige for drift, vedlikehold og oppgradering av eksisterende eller planlagte nettanlegg.**
- Det er digitalt kartlagt potensial for små vannkraftverk innenfor det foreslåtte verneområdet. Småkraftpotensialet utgjør 1,98 GWh/år med en utbyggingskostnad på ca. 4,64 NOK/kWh (2023-kostnadsnivå). **NVE ber statsforvalter om å orientere grunneierne om vannkraftpotensialet.**

Med hilsen

Alexander Tropé Stenhagen
Konsulent

Godkjent av Maria Sidelnikova
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

Kopimottakerliste:

LÆRDAL ENERGI AS

Energidepartementet

SYGNIR AS

Fra: Vidar Øvretun[Vidar.Ovretun@sygnir.no]
Sendt: 12.04.2024 14:25:29
Til: Knagenhjelm, Maria[maria.knagenhjelm@statsforvalteren.no]
Kopi: Christian Rumohr Gjerde[christian.gjerde@sygnir.no];
Tittel: Oppstart av frivillig skogvern på Bermål i Lærdal kommune

---

Hei!

Viser til oppstart av frivillig skogvern på Bermål i Lærdal kommune.

Det går 22 kV høgspenning langs vernegrensa mot sjøen. Sygnir har ikkje planar om oppgradering eller endring på 22 kV høgspenning i det aktuelle området. Vernegrensa bør ligge 7,5 meter frå senterlinja i linjetraseen, då klausulert ryddebelte er 15 meter (2 X 7,5 meter frå senterlinje).

Med venleg helsing

Vidar Øvretun
- Sygnir AS -

Telefon direkte: +47 91708418
E-post: Vidar.Ovretun@sygnir.no
Sentralbord: 57 69 86 03
Sygnir.no / post@sygnir.no

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmeisteren for Svalbard

Statsforvaltaren i Vestland
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Dato: 01.07.2024
Vår ref: 24/01709-4
Dykkar ref: 2024/4773

Fråsegn til høyring av frivillig skogvern av Bermålsnosi naturreservat i Lærdal kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 6. mai 2024.

DMF er statens fagorgan og sektormyndigheit for mineralressursar og mineralverksemd. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å leggje til rette for ein langsiktig ressurstilgang basert på ein forsvarleg og berekraftig utvinning og tilverking av mineral. Vi forvaltar lov om erverv og utvinning av mineralske ressursar (minerallova), og har i tillegg som sektormyndigheit eit særleg ansvar for at mineralressursar blir teke omsyn til i saker etter naturmangfaldlova.

Om saka

Statsforvaltaren i Vestland har sendt framlegg om frivillig skogvern for Bermålsnosi naturreservat i Lærdal kommune (tidlegare omtalt som Bermål naturreservat). Skogvernprosessen gjeld eit areal på 5412 dekar på gards- og bruksnummer 46/1 og 47/1 i Lærdal kommune. Bermålsnosi naturreservat vil grense mot Kvittingsmorki naturreservat i Årdal kommune.

Fråsegn frå DMF

DMF ga fråsegn til melding om oppstart av verneplanprosessen 12. april 2024. Her informerte vi om at verneområdet grensar til pukkførekomsten Muggelia og masseuttaket Muggeteigen som har driftskonsesjon etter minerallova. DMF bad Statsforvaltaren vurdere om ei mogleg utviding av masseuttaket kunne kome i konflikt med vernet. Vi tilrådde òg at verneområdet ikkje blir utvida slik at vernet kjem i konflikt med den registrerte pukkførekomsten og den pågåande drifta av masseuttaket.

I sin kommentar til innspelet gjer Statsforvaltaren greie for at vernegrensa er tilpassa mineralførekomsten, og at det ikkje er planar om utviding av naturreservatet i dette området. Statsforvaltaren vurderer at mineralførekomsten har potensiale for framleis å kunne utnyttast i mange år og ser ingen konflikt mellom mineralutnyttinga i Muggelia og skogvernområdet.

DMF reknar våre merknadar til melding om oppstart som imøtekomne og har ingen vidare innspel til verneframlegget.

For nærmare informasjon om minerallova med tilhøyrande forskrifter, sjå heimesida vår på www.dirmin.no. Her finn du og vår digitale kartløysning, som er eit nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettar m.m., supplert med relevante kartdata frå andre etatar.

Med helsing

Henning Sigstad
rådgjevar

Arita Eline Stene
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Arita Eline Stene

Mottakarar:

Statsforvaltaren i Vestland

Njøsavegen 2

6863 LEIKANGER

Kopi til:

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard

Statsforvaltaren i Vestland
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Dato: 12.04.2024
Vår ref: 24/01709-2
Dykkar ref: 2022/1934

Fråsegn til melding om oppstart av frivillig vern av skog ved Bermål i Lærdal kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 22. mars 2024.

Om DMF

DMF er statens fagorgan og sektormyndigheit for mineralressursar og mineralverksemd. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å leggje til rette for ein langsiktig ressurstilgang basert på ein forsvarleg og berekraftig utvinning og tilverking av mineral. Vi forvaltar lov om erverv og utvinning av mineralske ressursar (minerallova), og har i tillegg som sektormyndigheit eit særleg ansvar for at mineralressursar blir teke omsyn til i vernesaker etter naturmangfaldslova.

Om saka

Statsforvaltaren i Vestland har varsla oppstart av frivillig skogvern for eit nytt naturreservat ved Bermål i Lærdal kommune. Skogvernprosessen gjeld eit areal om lag 5420 dekar stort på gards- og bruksnummer 46/1 og 47/1 i Lærdal kommune. Bermål vil grense mot Kvitingsmorki naturreservat, som i dag ligg innanfor grensa til i Årdal kommune.

Fråsegn frå DMF

Mineralressursar er ikkje-fornybare naturressursar og ei langsiktig forvaltning av desse ressursane er derfor viktig. Om ressursane blir bygd ned eller gjort utilgjengeleg på anna måte, er dei i mange tilfelle utilgjengelege i overskodelig framtid. Verneplanar vil i dei fleste tilfelle gjere mineralressursar utilgjengeleg for framtidig utvinning.

DMF har tildelt driftskonsesjon etter mineralloven den 10. august 2021 til uttaket Muggeteigen. Her drivast uttak av knust fjell frå pukkførekomsten Muggelia¹. Førekomsten si betydning (verdi) er ikkje vurdert av Norges geologiske undersøking (NGU).

Etter DMF sin vurdering, kjem ikkje forslag til verneområde til Bermål naturreservat i direkte konflikt med uttaket, slik det no føreligg. DMF vurderer likevel at det føreslegne verneområdet kan ligge i eit potensielt utvidingsområde til uttaket. Det kan

---

¹ https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusPukkDeponiOmr.php?objid=227395

sjå ut til at verneområdet allereie er tilpassa uttaket. Det må likevel vurderast og omtalast kva for konsekvensar vernet vil ha for ei mogleg utviding av uttaket, og om det er gjort tilstrekkelege tilpassingar for å mogleggjere ei seinare utviding av uttaket. Dersom Statsforvaltaren meiner mogleg utviding av uttaket er i strid med hensikta til vernet, må det gjerast ei vurdering av verneverdien opp mot verdien av ei eventuell utviding av masseuttaket.

DMF er oppteken av at mineralressursar som har eller kan ha verdi ved uttak og utnytting, blir teke omsyn til i verneprosessen. DMF tilrår derfor at avgrensinga til verneområdet ikkje utvidast slik at vernet kjem i konflikt med den registrerte pukkførekomsten og den pågåande drifta av masseuttaket.

For nærmare informasjon om minerallova med tilhøyrande forskrifter, sjå heimesida vår på www.dirmin.no. Her finn du og vår digitale kartløysning, som er eit nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettar m.m., supplert med relevante kartdata frå andre etatar.

Med helsing

Lars Libach
seniorrådgjevar

Arita Eline Stene
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Arita Eline Stene

Mottakarar:

Statsforvaltaren i Vestland

Njøsavegen 2

6863 LEIKANGER

Kopi til:

Statsforvaltaren I Vestland
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Vår dato: 12.04.2024
Vår referanse: 24/30277 - 2
Deres dato: 20.03.2024
Deres referanse:

Innspel til oppstart av frivillig vern av skog for Bermål som naturreservat i Lærdal kommune

Vi viser til dykkar brev av 22.3.2024 med melding om oppstart av prosess for verneplan for Bermål naturreservat i Lærdal kommune.

Som instans for høyringa av forslag til oppretting av nye naturreservat, ønsker vi å gi nokre generelle innspel til verneprosessen.

Grundig beskriving av området

Av høyringsdokumenta må det komme tydeleg fram om og i tilfelle korleis det aktuelle området blir nytta til landbruksføremål. Dersom det er landbruksinteresser i området som ikkje blir tatt omsyn til i utkast til forskrift, ber vi om at det blir grunngeve i høyringsdokumenta. Typiske landbruksinteresser kan vere (lista er ikkje uttømmande):

- Skogsbilveg som er naudsynt for skogbruk på tilgrensande areal
- Traktorveg i samband med jordbruk
- Støl/seterområde
- Beite
- Reindrift

Utforming av forskrift

Dersom det går vegar/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvaltaren vurdere om det kan bli gitt føresegn om merking, rydding og vedlikehald av desse. Det bør bli lagt til rette for drift og vedlikehald av eventuelle støl-/seterområde og bli opna for andre tekniske tiltak som bidreg til ein landbruksmessig utnytting av området. Dersom slike tiltak ikkje er ønskeleg innanfor verneområdet, må det bli gitt ei fagleg grunngeving for dette i høyringsdokumenta.

Beite vil vere aktuelt i mange område som blir foreslått verna som naturreservat. Det bør difor bli vurdert om forskrifta kan opne for dette. Viss ikkje, må det bli gjort greie for kvifor i høyringsdokumenta. Dersom det blir opna for beiting i området bør det også bli utarbeida føresegn for utsetting av saltsteinar og oppføring/vedlikehald av gjerde og sankekveer.

For alle tiltaka over må det bli vurdert om det kan bli gitt føresegn om motorferdsel i samband med tiltaka. Det bør bli gitt generelt unntak frå føresegna om ferdsel i samband

med uttransportering av sjuke og skadde bufe.

Vi går ut frå at Statsforvaltaren sin landbruks- og reindriftsfaglege kompetanse blir involvert i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også vere nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltninga i arbeidet.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

I oppstartsmeldinga m/vedlegg kan ikkje Landbruksdirektoratet sjå at statsforvaltaren har lagt ved skjema for avveining av området betyding for vern og betyding for tømmerågang. Me skulle gjerne sett desse vurderingane og den endelege plasseringa av området i avveiningsmatrisa i forkant av oppstartsmeldinga.

Med helsing
for Landbruksdirektoratet

Fredrik Vaadal
rådgiver

Mottakere:
Statsforvaltaren I Vestland

Statsforvaltaren i Vestland
Maria Knagenhjelm

Dykkar ref.
2022/1934

Vår ref.
20/41-94/KES

Dato
09.04.2024

Lærdal kommune – eit nytt verneområde på indre delen av Strendene – tilrådd namneform

Me syner til eit brev som Maria Knagenhjelm hjå Statsforvaltaren i Vestland skreiv til Språkrådet og til andre høyringspartar 22. mars i år.

Det verneområdet som det er tale om i denne saka, dekkjer ein stor del av gnr. 46 og 47 i Lærdal kommune. I SSR er namnet på gnr. 47 registrert med skrivemåten *Bermål* som eineform. I den gjeldande matrikkelen er gnr. 46 ført opp med namneforma *Muggeteigen*. Dette namnet finst òg i SSR, men det er der registrert som eit teignamn.

I dei førebelse planane er *Bermål* nytta som arbeidsnamn på verneområdet. Me tenkjer at det vil vera uheldig å nytta eit områdenamn som tek utgangspunkt i berre eitt av to aktuelle gardsnamn.

Fjellnamnet *Bermålsnosi* vil vera eit laglegare namn å leggja til grunn for områdenamnet. Den øvre grensa for verneområdet går over toppen på det fjellet det er tale om her. (Områdegrensa fell på denne staden saman med ein del av grensa mellom kommunane Lærdal og Årdal.) *Bermålsnosi* er ein ruvande fjellformasjon i området, og fjellet er godt synleg i ein vid omkrins. Grensa mellom dei to nemnde gardane endar på toppen av fjellet.

Me tilrår at verneområdet får namnet **Bermålsnosi naturreservat**. I SSR er skrivemåten *Bermålsnosi* registrert som ei eineform.

Med helsing frå

Ingvil Brügger Budal
stadnamnkonsulent

Daniel Gusfre Ims
avdelingsdirektør

Kjell Erik Steinbru
seniorrådgjevar

Brevet er elektronisk godkjent og blir sendt utan underskrifter.

Mottakar:
Statsforvaltaren i Vestland

Kopi til:

Kartverket

Postboks 600
Sentrum

3507

HØNEFOSS

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Vår dato: 24.06.2024

Vår ref.: 202406082-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2024/4773

NVEs uttalelse til høring - Frivillig skogvern - Bermålsnosi / Bermål naturreservat - Lærdal kommune

Vi viser til melding om høring om verneprosess for [Bermål naturreservat](#)

NVE har sett gjennom meldingen for det foreslåtte verneområdet med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- Det går en 22-kV-linja langs grensen til verneområdet. Standardbestemmelser for energi- og kraftanlegg er tatt med i forskriften. Statforvalter har tatt Sygnirs ønske til etterretning og sørger for at vernegrensa ligg minst 7,5 meter unna senterlinja på høgspenlinja.
- Grunneier har blitt orientert om vannkraftpotensialet innenfor det foreslåtte verneområdet.
- **NVE kan dermed ikke se noen gjenstående konflikt med energiinteresser innenfor Bermål.**

Med hilsen

Alexander Tropé Stenhagen
Konsulent

Godkjent av Maria Sidelnikova
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

Kopimottakerliste:
Energidepartementet
SYGNIR AS

Statens vegvesen

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Njøsavegen 2

6863 LEIKANGER

Behandlande eining:
Transport og samfunn

Sakshandsamar/telefon:
Torbjørn Hasund / 93004685

Vår referanse:
24/118420-2

Dykkar referanse:

Vår dato:
15.05.2024

Svar – høyring av frivillig skogvern, Bermålsnosi (Bermål) naturreservat i Lærdal kommune

Vi viser til brev datert 06.05.2024, og til vår fråsegn til melding om oppstart datert 24.04.2024.

Statsforvaltaren i Vestland har lagt framlegg til frivillig skogvern av Bermålsnosi naturreservat i Lærdal kommune. Verneområdet grensar mot Årdal kommune og mot Kvitingmorki naturreservat som det no vert jobba med utviding av. Vi kom med fråsegn til oppstart av dette arbeidet i brev datert 14.05.2024.

Statens vegvesen si uttale i saka

Det er ikkje riksveg nær det aktuelle verneområdet. Fylkesveg 53 går langs grensa av det tenkte planområdet. Vestland fylkeskommune som vegeigar vil kunne ha konkrete merknader til vernet.

Fylkesvegen går gjennom potensielt skredfarleg område og med registrerte skredhendingar. Det må takast med reglar i verneforskrifta som sikrar at det kan gjennomførast naudsynte sikringar mot skredfare. Ut over dette har vi ikkje merknader til oppstartsmeldinga.

Transport vest – transportforvaltning 1
Med helsing

Torun Emma Torheim
seksjonsleiar

Torbjørn Hasund

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Askedalen 4
6863 LEIKANGER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Saksbehandler: Johannes Dahl Sundal
Saksbehandlers tlf.: 97068155
Deres ref.: 2024/4773
Vår ref.: 2024/1359-2

13.05.2024

Høringsuttalelse - Frivillig skogvern - Bermålsnosi (Bermål) - Lærdal kommune

Framlegg til frivillig skogvern av Bermålsnosi naturreservat ved Lærdal kommune i Vestland fylket berører ikke Statnett sine anlegg eller planer. Statnett har dermed ingen merknader til opprettelse av gitt verneområdet.

Med vennlig hilsen

Rune GarbergRune Garberg

Grunn- og rettighetsseksjonen

Johannes Dahl Sundal

Grunn- og rettighetsseksjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Saksbehandler: Hans Kristian Sørum
Saksbehandlers tlf.: 47706759
Deres ref.: 2022/1934
Vår ref.: 2024/870-2

09.04.2024

Høring - Frivillig skogvern - Bermål naturreservat - Lærdal kommune

Oppstart av frivillig skogvern for nytt naturreservat på Bermål berører ikke Statnett sine anlegg eller planer. Statnett har dermed ingen bemerkninger til oppstart av frivillig skogvern.

Med vennlig hilsen

Rune GarbergRune Garberg

Grunn- og rettighetsseksjonen

Hans Kristian Sørum

Grunn- og rettighetsseksjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Statens vegvesen

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

Njøsavegen 2

6863 LEIKANGER

Behandlande eining:
Transport og samfunn

Sakshandsamar/telefon:
Kurt Kåre Skagen / 57655796

Vår referanse:
24/77648-2

Dykkar referanse:
2022/1934

Vår dato:
24.04.2024

Uttale – Frivillig skogvern ved Bermål i Lærdal kommune

Vi viser til brev datert 22.03.24.

Det blir varsla oppstart av arbeid med etablering av frivillig skogvern og naturreservat ved Bermål i Lærdal kommune. Naturreservatet skal omfatte rundt 5420 dekar og ligg ved utløpet av Årdalsfjorden. Avgrensinga i nordvest er fv. 53, og fjorden i området ved Beremålstunnelen. I søraust strekker verneområdet seg mot Beremålsnosi/høgfjellet.

Det er ikkje statlege vegar i eller direkte inn mot området, og vi har ikkje innspel til arbeidet med skogvern og etablering av naturreservat. Vi forventar at tilhøvet til fv. 53 blir avklara med Vestland fylkeskommune.

Transportforvaltning vest 1
Med helsing

Torun Emma Torheim
Seksjonsleiar

Kurt Skagen

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi

VESTLAND FYLKESKOMMUNE, Postboks 7900, 5020 BERGEN

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Askedalen 4
6863 LEIKANGER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim